

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

ANY XII

REUS, DIJOUS 5 D'ABRIL 1917

NÚM. 80

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, cuixes i telèfon

Dr. S. GIL VERNET

METGE CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.—EX PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

CIRURGIA :: Matriu :: VIES URINARIES

ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

BARCELONA. Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

EL CONFLICTE INTERNACIONAL

Els Estats Units i la Guerra

El Missatge den Wilson

Veu's-aquí un resum del Missatge del president Wilson al Congrés:

He convocat—diu—el Congrés, per que era necessari adoptar immediatament una línia de conducta que la Constitució no'm permet triar.

Després de plantear la qüestió, fa una recapitulació dels diferents incidents de la guerra submarina alemanya, al començament limitada, després il·limitada, en el curs de la qual vaixells de totes categories i de totes nacionalitats, inclosos vaixells-hospitals o vaixells que transportaven socors a Bèlgica amb salvo-conduete alemany, han estat enfonsats sense avis.

Alemanya ha prescindit de tots els principis de dret internacional, invocant el pretext de la necessitat, i ha causat pèrdues materials immenses i sobretot la mort de nombrosos no combatents.

La campanya submarina alemanya va dirigida contra la humanitat, contra totes les nacions.

Cada nació decidirà lo que creui convenient. Els Estats Units adoptaran la seva decisió amb perfecta tranquilitat d'esperit; repudiant tota passió i no mient més que al fi de defensar els seus drets, entraran en la guerra perquè s'hi veuen obligats, no contra el poble alemany, sinó contra el Govern responsabla d'Alemanya.

La neutralitat armada no serà practicada amb prudència. Els comandants hauran d'atacar els submarins així que els vegin.

Per consegüent, jo demano al Congrés que admeti que l'estat de guerra existeix i que prengui les mides necessàries per a organitzar la defensa del país i emplear tots els recursos nacionals per acabar la guerra victoriósament.

Això significa la nostra cooperació, segons les vies més pràctiques, amb els adversaris d'Alemanya, i per consegüent el nostre apoi financier més generós a fi de que juntem els nostres recursos als d'ells en la mida de lo possible.

La nostra cooperació comprendrà la movilització de tots els recursos materials, l'equipament complet de la flota, sobretot amb l'objecte de combatre els submarins, l'adició immediata de mig mil·líó d'homes al nostre exèrcit actual, la qual s'haurà d'efectuar, segons la meva opinió, d'acord amb els principis del servei militar general.

Per a l'execució d'aquestes mides se-

rá prudent alterar lo menys possible els contractes fets aquí pels adversaris d'Alemanya amb l'objecte d'obtenir material.

Expressem-nos clarament sobre els fins que perseguim. Jo penso, com pensava quan em vaig dirigir al Senat el 22 de gener i al Congrés el 3 i el 23 de febrer, que el nostre objecte és defensar els principis de pau i de justícia en la vida del món contra el poder egoista i autocètic. La neutralitat no és possible quan la pau del món està en joc i quan aquesta amenaça a la pau d'un govern autocràtic, dirigit per la seva voluntat i no per la del seu poble.

Deplora que aquesta guerra, com les dels temps antics, sigui causada pels dirigents, per interessos dinàstics, sense que el poble sigui consultat, i afegeix:

El solit concert per a la pau sols pot ser mantingut per les nacions democràtiques. Sols els pobles lliures poden mantenir net el seu honor. Tot americà no pensa que la seguretat per la qual tenim l'esperança de la futura pau mundial ha augmentat amb els fets encoratjadors de Rússia, on el poble acaba de reforçar les forces que combaten per la pau mundial?

El fet que serveix per a convence'ns de que l'autocràcia prussiana no podia ser mai la nostra amiga, és que des del començament de la guerra Alemanya ha escampat els espies pel nostre país, fins dins de les oficines del nostre Govern i ha organitzat complots criminals per a rompre la unanimitat de les opinions americanes.

Es evident que d'espies ja n'hi havia aquí abans de començar la guerra europea. Els processos han demostrat que els complots varen ser organitzats i fins dirigits per representants diplomàtics d'Alemanya, demostrant així la maniera poc amistosa com estava disposada a obrar contra nosaltres en el moment oportú. Govern que emplea tals procediments, mai serà amic nostre.

Estem a punt d'entrar en lluita amb l'enemic de la llibertat. Per a anular els seus designis emplearem tota la força de la nació.

Es necessari garantir la seguretat de la democràcia al món. La pau ha de descansar sobre els solits fonaments de les llibertats polítiques.

No ténim cap propòsit egoista; no desitgem cap conquesta, cap indemnització

per a nosaltres; cap compensació material. Estarem satisfets quan els drets de la humanitat estaran assegurats precisament perquè sense cap odi, ajudarem esclusivament a una guerra honrada i lleial.

No faig esment dels aliats d'Alemanya, perquè no hem rebut de part d'ells cap provocació, per més que Àustria ha anunciat el seu propòsit d'adherir-se a la política alemanya i per això no podem rebre el seu nou embajador.

Som amics sincers del poble alemany; desitgem el prompte restabliment de les nostres relacions amistoses amb ell; però reprimirem severament totes les temptatives desleials. Per a mi, cap fruit és més preuat que la pau. Combatrem per la democràcia, pels drets dels pobles, per a que tinguin veu en els Consells dels seus governs, per la llibertat de les petites nacions.

De cultura

MINERVA

La col·lecció de coneixements indispensables que amb el títol general de «Minerva» ve publicant el Consell de Pädagogia acaba d'enriquir-se amb tres nous títols tots ells sugestius: «La Metafísica», de F. J. Llorens, «Nocións d'indumentaria», per Lluís Labarta i «Dret Municipal Vigent», per Isidre Lloret.

Com pot veure's per la lectura dels noms transcrits, la direcció de «Minerva» segueix amb l'acert acostumat oferint al públic, dins de cada matèria, el autor que gaudex d'una major i més llegitima autoritat.

«La Metafísica», de Llorens, el célebre mestre de mestres, ha sigut adaptada als manuals. «Minerva» per més expertissima, que ha lograt condensar en trenta dues pàgines el pensament del que fou doctíssim professor de nostra Universitat i una de ses glories més il·legítimes. I té la divulgació de la doctrina metafísica de Llorens tant major interès, en quant per circumstàncies que no és ocasió de enumerar, l'obra integra del filosof català havia permanescut oculta llargs anys a la curiositat dels estudiosos.

El millor elogi que pot fer-se de «Nocións d'indumentaria» és consignar el nom de son autor, don Lluís Labarta, expert coneixedor de la matèria i professor d'ella a l'Escola Catalana d'Art Dramàtic. Deveniu afegir, no obstant, que la direcció de «Minerva» ha donat a l'obra la consideració de volum extraordinari, augmentant les seves pàgines al número de quaranta i intercalant a elles centenars de figures repartides en nom-

brosos frisos, fins formar uns noranta tres grups; «Nocións d'indumentaria» és una obra digna de figurar en tova biblioteca d'home culte i està destinada a prestar grans serveis, no sols als que per la seva professió es veuen en el cas de conèixer l'història del vestit des dels temps més llunyants, sino a qualsevol persona que pretengui sentar plaça d'il·lustrada.

Finalment, «Dret Municipal vigent», del digne Director de l'Escola de Funcionaris, és un manual soberbiament sistematitzat, en les planes del qual s'explica amb gran claretat l'història i l'esperit de les institucions municipals i la forma que han revestit a nostre país, estableint-se molt nombroses i útils comparacions amb les seves similars de l'estrange i en especial amb les d'aquelles nacions on el Dret Municipal ha alcançat una major perfecció. Tant com obra divulgadora, és la del senyor Lloret o-

igual a son autor i a la col·lecció «Minerva».

Segons se'n diu, es prepara per a la festivitat de Sant Jordi la publicació de tres nous i interessants volums d'aquesta acreditada biblioteca de coneixements indispensables.

LA REVISTA

El quadern XXXVI, en el qual, com en tots els anteriors, s'armonitza una interessant col·laboració sempre selecta i renovada, conté el següent sumari:

«Les Humanitats i la nostra candidesa», per J. Farrán i Mayoral. — «Missions», per Ramón Rocabado. — «Georg Brandes», per J. M. López Picó. — Poesia catalana: «La dansàrina del Cafè-concert», per J. M. de Segarra; «Al morir de la nit», per Lluís Valeri. — Poesia futurista: «Usina-Uxina», de Pierre Díau La Rochelle. — «Païssetge en un plat», de Lluïsa Folguera. — «Plous», de Guillem Apollinaire. — «Jardins publics», de Pierre Albert Binet, per Joaquim Folguera, trad. — Poesia italiana: «La vida és breu?», d'Artur Graf, per Ventura Gassol, trad. — Lletres: «El Nacionalisme català», per A. Rovira i Virgili. — «El jurament», de Pau Girona, per Marc Ferrer. — Arts plàstiques: «Elogi de l'alta originalitat», per Josep Aragay. — Dietari Espiritual.

«La Revista» publicarà el mes vinent els llibres d'Art: «L'obra de l'Isidre Nonell» i «Historia de la pintura francesa contemporánea», per Joan Sacs. Publicarà també immediatament els llibres ja anunciatos de M. Morera i Galicia i Josep Carner.

L'Assamblea republicana convocada per la Juventut republicana de Lleida es celebrarà els dies 21 i 22 del present mes.

Polítiques

Amb el títol de «Banquete a Rovira i Virgili», diu «El Diluvio» lo següent: «Rovira y Virgili, el culto tratadista de asuntos internacionales y perspicaz concedor de los problemas internacionales europeos, acaba de publicar un libro que está obteniendo un éxito extraordinario de crítica y de venta: «El Nacionalismo Catalán».

Para celebrar la publicación de esta obra, en que la valentía, la claridad y la devoción catalanista se mezclan y hermanan, un grupo de amigos organizó un banquete íntimo de homenaje, que tuvo lugar ayer noche.

Una treintena de comensales hicieron acto de presencia en el banquete. Escritores, periodistas y políticos de la izquierda y de la derecha, unidos todos por un común sentido catalán.

Servido el menú, se pronunciaron discursos, Nin, Samblancat, Valentí y Camp, Jori, Ametlla, Bofill y Matas, Bassols, Antonio López, Martín Matons, Morató, López-Picó, Jordá, Alejandro Plana, Nicolau d'Oliver, Noguer, Campadans, Lloret, Durán y Tortajada, Bonet, Pànades, Rodés, Blanch, Llimona (hijo), Montanyola y Soler.

Todos expresaron al autor su admiración por el magnífico libro recientemente publicado y declararon el amor a las reivindicaciones autonomistas de Cataluña, que son el contenido de aquél.

El homenajeado dió las gracias en un discurso elocuente, en el que explicó el objetivo de su obra y ensalzó el nacionalismo íntegro, agresivo y sereno, propio de quien sabe que no ha de vencer mendigando, sino imponiéndose. Este dijo ser un más claro ideal y este recomendó a los catalanes, por encima de todos aquellos otros que puedan agitar su espíritu. Ser catalán y estar orgulloso de serlo, ser catalanista y no atenuar ese catalanismo como para hacerse perdonar, viene a ser la fórmula que Rovira recomendó a sus amigos.

El eminente escritor nacionalista fué largamente aplaudido y círrinosamente felicitado por los presentes.

Se leyeron numerosas cartas de personalidades que se adhirieron al acto.

I. «Contingut doctrinal de les forces republicanes de Catalunya». — Ponent: don Francesc Layret.

II. «Constitució orgànica del partit republicà català». — Ponent: don Alfred Pereña.

III. «Normes d'actuació amb els aliados». — Ponent: don Joan Coma i Serra.

tres partits polítics).—Ponent: D. Marçal Domingo.

IV.—«Catalunya i els problemes plantejats per la guerra».—Ponent: don Jaume Brossa.

V.—«La Mancomunitat: Govern i parlament de Catalunya».—Ponent: don Humbert Torres.

VI. «Orientacions de l'ensenyança a Catalunya».—Ponent: don Josep Mestres.

En el probable cas que la comissió organitzadora ampliés els temes i els ponents ho farà públic oportunament.

Crónica obrera

ADELANTANT LA FETXA D'UN CONGRÉS

El Congrés nacional del partit socialista que havia de celebrar-se el proper octubre, tindrà lloc els dies 22 i següents del pròxim setembre. S'ha adelantat la fetxa de la celebració d'aquest Congrés a l'objecte de tractar extensa i detingudament de les properes eleccions municipals.

El Comitè nacional proposa a les agrupacions del partit que la població on se celebri aquest Congrés sigui Madrid.

CONGRÉS QUE SE SUSPÉN

El que havia de celebrar la Federació Socialista Catalana a Barcelona, els dies 8 i 9 de l'actual, s'ha suspès amb motiu de les circumstàncies anormals que atravessem.

VAGUES SOLUCIONADES

A Martorell ha quedat resolta una vaga de paletes que es declarà dies passats.

Els rejolers de Terrassa han tornat al treball, excepte els d'un patró que no ha volgut acceptar la solució convinçional.

Aquests obrers han pogut col·locar-se en altres bòviles.

La Revolució Russa

IMPORTANTS DECLARACIONS DEL CAP DEL GOVERN

De Petrograd comuniquen que el cap del Govern rus ha fet les següents declaracions:

«El nostre poble ha fet dos miracles: destruir en alguns dies, quasi sense lluita, l'antic règim i assegurar al dia següent del cop d'Estat l'organització del nou Poder nou i el manteniment de l'ordre públic.

Crec que també podrà fer el tercer miracle: mantenir intacta la llibertat conquerida fins que l'Assamblea constituent consolidi definitivament la nova Rússia.

El punt essencial de nostre programa de Govern és la reunió de l'Assamblea, quina convocatoria presenta grans dificultats, per l'enorme extensió del territori rus i per les races que integren nostra població.

Per això és precis escollir un moment de calma relativa, cosa que impossibilita fixar la seva fetxa precisa. Mentrestant, anirem posant en pràctica les reformes de règim, proclamarem l'igualtat civil i demanarem la creació de nous òrgans d'administració local, especialment per als camperols.

En quant a la guerra, amb la regeneració de Rússia pren la lluita un nou aspecte, ja que, no sols lluitarem contra l'enemic exterior, sinó contra un Estat que és el principal apòi del despotisme mundial.

En efecte, aquells a quins abans tenia sens cuidado la guerra senten ara

viru desig de que sigui implacable i sens quartel.

Pero per a vencer a Alemanya, aquest poderós baluard de la reacció, fa falta que la democràcia desplegui totes les seves forces, no oblidant que l'enemic concentra forts contingents en nostre front i prepara un formidable cop, al que devem resistir.

Per això, el pas de l'exèrcit als nous principis socials ha de fer-se ràpidament i tots devem posar de nostra part, per a que quan l'exèrcit rebi el cop de l'enemic tingui ordre perfecte en les seves línies.»

REFORMES DEMOCRÀTIQUES

El nou ministre de Justícia, Kerenski, prepara, i té quasi acabat ja, el projecte d'igualtat civil per a tots els habitants de Rússia, excepte per als alemanys naturalitzats.

En dit projecte se suprimeixen totes les limitacions i excepcions de l'antic règim en quant al dret de propietat, desempeny de càrrecs, entrada a les escoles i serveis de l'Estat.

TRAICIONS I COMPLLOTS

El Govern rumanès s'ha posat d'acord amb el Govern provisional rus per a fer públiques les proves autèntiques de les artimanyes de l'ex president del Consell rus Sturmer, qui assegurà als rumanesos com a cosa certa la neutralitat de Bulgària, i qui, a pesar de les promeses del czar Nicolau, però d'acord amb algunes personalitats de la cort, no envia a Rússia els quatre cossos d'exèrcit promesos en cas d'agressió per part de Bulgària.

Les següents formals i la insistència del Govern rus decidiren a Rússia a no tallar el camí de Bucarest, i foren la causa de la retirada de l'exèrcit rumà.

En els darrers dies ha sigut destituït el gran duc Boris, fill de la gran duquessa Vladimiro.

Aquesta es troba també detinguda, acusada de conspiració, en uniò dels seus fills Cirilo i Boris, per a restablir la monarquia a benefici del gran duc Nicolau.

Sembla que a conseqüència d'aquesta conspiració, oportunament descoberta, ha sigut enviat a Crimea el gran duc Nicolau.

EN LA RUSSIA MERIDIONAL

De Odesa diuen al «Times» que la situació en el sur de Rússia és tranquil·litzadora.

Hi ha hagut últimament manifestacions i mitings a Odesa, sense ocórrer el més petit desordre.

L'exèrcit i la flota del mar Negre, que comana l'almirall Vovrotski, han prestat jurament de fidelitat al nou Govern.

El governador, nomenat fa algunes setmanes, ha quedat en son lloc, per ésser favorable a la revolució. L'alcalde de Odesa ha sigut substituït.

El comitè del partit de la llibertat nacional ha publicat un manifest invitant als partits polítics a deixar de banda tota discordia i a juntar-se per al triomf de la revolució.

ALTRES NOTICIES

El Govern provisional ha visitat el Quartel general, on fou rebut pel general Alexieff, a presència dels agregats militars estrangers i representants de les tropes i dels zemtsov.

El ministre de la Guerra, al seu retorn del front, ha declarat que té absoluta confiança en les forces russes, i que en algunes setmanes les operacions són impossibles a causa del desgel.

El ministre de Negocis estrangers, Miliukoff, ha dirigit a Wilson un memorandum, demanant-li que no demorin els Estats Units la seva intervenció en la guerra, doncs això seria d'una importància decisiva en l'història de la Humanitat.

Conferència d'En Francesc Fortuny

Ans d'ahir, a les 10 de la nit, donà la seva anunciada conferència a l'Agrupació Excursionista, davant nombrosíssima concurrencia, nostre benvolunt amic En Francesc Fortuny. El tema de la conferència: «Aspecte social de la blenorragia i necessitat de la lluita contra la mateixa», amb projeccions.

Començà l'acte amb breus paraules de salutació a l'adreça del conferenciant i de la concurrencia que omplenava la sala d'actes de l'Agrupació Excursionista, pel president de l'entitat en Ricard Ferraté.

Després usà de la paraula el conferenciant fent un complet estudi anatomic dels aparells genito-urinaris de l'home i de la dona, amb figures esquemàtiques a l'efecte, que donaren una clara idea de la disposició dels mateixos.

Feu remarcar l'indiferència en que tot hom es mira la blenorragia, suposant que és una enfermetat sens trascendència social. Re més equivocat. La realitat dels fets ens donarà una demostració clara de les paoroses conseqüències que ella comporta. Explica com s'adquireix la blenorragia per contacte sexual i que l'agent transmissor és un microbe descobert per Hoisser, la manera com efectua la seva acció malèfica, ja perturbant l'aparell urinari, ja el generador, ja passant a la corrent circulatoria i desparant-se per tot l'organisme del pacient. La ceguera i l'esterilitat són produïdes en una paorosa proporció per la blenorragia, comparant la del doctor Osler, d'Anglaterra, de tants dolents resultats com la sífilis. A continuació manifesta l'importància social que la mateixa té: en efecte, la blenorragia és causa molt important del decreixement de la natalitat, citant el càlcul del doctor Fargas, referent a Barcelona, el qual diu que s'han de comptar 1000 naixements menys a causa de la blenorragia. Amb això es veu ben clara la tasca que es pot fer per a que la mateixa cal fer, per a que l'immensa trascendència social que té. Els altres països molt fan en aquest sentit, ja organitzant Lligues de profilaxis moral i sanitàries com la de Fourrier a França, ja publicant follets i llibres de vulgarització i d'avertiment.

Senyala la necessitat de que aquí també es faci quelcom en aqueix sentit, indicant la reglamentació de la prostitució d'una manera ben seria, i la visita diària de les prostitutes. I acaba el seu parlament amb un formós cant a la vida, a la fortitud de la raça, redimida de toutes les dolències socials per a una completa lliberació espiritual i material de la mateixa.

Fou aplaudidíssim; la nostra més coral enhorabona, així com per a l'entitat organitzadora l'Agrupació Excursionista.

Informació

Ahir deixà d'existir el dueny de l'antic i acreditat Cafè d'Espanya, don Joan Freixa Bortell, quina mort serà molt sentida, ja que el senyor Freixa comptava amb extenses relacions.

L'acte de l'enterro tindrà lloc aquesta tarda, a un quart de quatre, reintint-se la comitiva a la casa mortuoria, carrer de Sant Joan, 1.

Rebi amb aquest motiu la seva desconsolada esposa, donya Teresa Gilabert, i demés família nostre més entitativa.

Es seguir que'l proper dissabte, onarà una conferència en el saló d'actes del Centre de Lectura, el notable literat català nostre bon amic don Josep Pin i Soler.

Per manca de majoria ahir l'Ajuntament no pogué celebrar sessió de primera convocatoria.

Probablement el diumenge, dia 15 de l'actual tindrà lloc en el camp del Club Deportiu un partit de futbol entre el primer equip de dit Club i el del F. C. Vilanova.

MAQUINES D'ESCRIPRE
«SUN» PER 225 PESSETES
Esteve Massagué, Sant Llorenç, 8, 3.er

La companyia Viñas penderà comiat del públic del Centre de Lectura, amb les obres «La filla del mar» que's posarà en escena en la funció de la tarda del proper diumenge i «Mai se fa tard si el cor és jove», deliciosa comèdia en tres actes, que's representarà en la funció de la nit.

Ahir tinguerem el gust d'estrenyer la ma a en Jaume Carrera i Pujol, redactor del nostre confrare «El Poble Català».

PRÓXIMA OBERTURA
de la sastrieria de
JOSEP BARRAU
Arraval de Santa Agnès, 33

Ha sigut nomenat cònsul de Bèlgica a Tarragona don Juli Francíllon.

S'ha celebrat en la Diputació provincial les subastes de les obres per a la construcció de camins veïnals, essent adjudicada la de Montmell a la carretera d'Alcover, a don Florenci Galcerán, per 46.000 pessetes i la de Valls a Puigpelat a don Antoni Orpinell, per 26.076.

Ha sigut detingut i ha ingressat a la presó d'aquest partit, un subjecte veí de Castellvell, per haver amenaçat de mort a un oncle seu i haver donat després vaixells de puny a l'alcalde i al sereno de dita localitat.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams
Compra i venda de tota classe de monedes i bitllets de Banc, estrangers i nous or espagnol.

Han sigut nomenats mestres interins de Argilaga-Secuita, don Lluís Vilaplana, i de Constantí, don Joan Arrom Martí.

Uns quants admiradors de la simpàtica actriu N'Assumpció Casals, que tant grat record servem de sa darrera campanya en el teatre del Centre de Lectura, ahir al matí—amb motiu de passar per aquesta ciutat, acompañada del seu espòs, el distingit actor don Joaquim Torrents—, anaren a saludar-la i a felicitar-la per l'èxit aconseguit a Barcelona amb l'interpretació de la protagonista de la darrera producció del genial Guimerà, «Jessú que torna».

La senyora Casals remercia les proves d'afecte de que fou objecte i digué que's dirigia a Madrid per a treballar, de primera actriu en la companyia de l'Enric Borràs, en el teatre de l'Infanta Isabel.

El culte escriptor i distingit company nostre N'Antoni Rovira Virgili, ens ha remès un exemplar del llibre que amb el títol de «El Nacionalismo Catalán» acaba d'editar-li la Editorial Minerva, S. A. Agraim l'envi.

Evitarà V. infeccions intestinals usant AIGUA IMPERIAL
Farmacis: Serra, Punyed, Carpa i Benet.—Drogueris: Roca i Ribas, Coix, Epicerie.

Segons costum anyal les oficines de la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis estarán tancades els dies dijous i divendres Sants i diumenge i dilluns de Pasqua.

Comuniquen d'Amposta que en les immediacions de dita població feren un dispar al tren núm. 796, que passa a les 20^h. El projectil atravesà un departament, rompent els cristalls de les finestres, que produïren ferides lleus en el cap al viatger don Manuel René, de Tortosa.

FRANCISCO PRIUS

CORREDOR DE COMERS COL·LEGIAT

Arraval de Sta. Agnès, 57

VALORS -CUPONS -CANVI-GIROS

Lliure de comisió i gastos d'intervenció, ofereixo els meus serveis a tots els que desitgin sotserre's al nou empréstit de MIL MIL-LIONS DEUDA AMORTITZABLE 5 PER 100.

La Companyia Reusense de Tramvies fa públic que'l proper dilluns, festivitat de Pasqua, posarà en circulació un tren que sortirà d'aquesta ciutat a les deu i vint-i-cinc i altre que sortirà de Salou a les onze i vint.

S'ha disposat s'ampli, per última vegada, fins el 31 de maig pròxim, el plaç per a que's minyons del reemplaç de 1917 i agregats al mateix, així com als que se'n acabi la pròrroga d'ingrés en files, puguen acollir-se als beneficis del capítol 20 de la vigent llei de Recruitament, puguen també optar en el mateix plaç per acollir-se a la quota de 2.000 pessetes els que disfrutin de la de 1.000, perteneixents a les indicades situacions, i verificant, si això ho desitgen, l'ingrés complert de les expressades quotes de 1.000 o 2.000 pessetes.

La vida pot equiparar-se a una empresa mercantil; si la capacitat vital se conserva amb ingressos proporcionats als gastos, la salut és excelent; si aquests superen als ingressos, la bancarrota se aproxima. La vida moderna té exigències impossibles i com demana més de lo que un pot donar, així s'explica que la generació actual es caracteritza per la miseria fisiològica, raquitisme, debilitat física i moral, anèmia, neurastenia, etc.

Hi ha que compensar el major gasto que s'exigeix a la màquina humana per a previndre l'anèmia, neurastenia, debilitat, raquitisme, linfatisme i això no és difícil de lograr amb tònics nerviosos tan maravillosos com el Xarop d'Hipofosfites Salut.

Unic aprovat per la Reial Acadèmia de Medicina en curs de creixents èxits. Al comprar el frasc deveu fixar-vos si amb tinta roja es llegeix «Hipofosfites Salut».

Secció Oficial

Alcaldia Constitucional de Reus

Havent de procedir-se durant el proper mes de maig per l'Excm. Ajuntament i Junta Pericial de la meva presidència a la formació dels apèndixs a l'Ampliació de la riquesa rústica i urbana que ha de servir de base a la tributació en el pròxim any 1918, se recorda pel present als senyors propietaris que hagin experimentat variació en la respectiva riquesa, signi per successió, permuta o per altra qualsevol causa traslativa de domini, la obligació en què's troben de sol·licitar dites variacions per mitjà de sol·licitud extesa en paper de la classe II. dirigida a les corporacions a dalt expressades si's tracta de finques urbanes, acompanyant a dites instàncies els títuls traslatius de domini justificatius del seu dret deg

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRIAS
VACUNACI CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies
després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Sense aquesta marca

l'aparell NO és un
GRAMÓFON
CATÀLEGS GRATIS

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑÁ - Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Relotgeria. - Relotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes

Máquines d'escriure

Smith Premier n.º 10

Completament noves

• • • garantides • • •

Última paraula en màquines d'escriure. El model núm. 10 és l'admiració del món enter. La màquina SMITH PREMIER núm. 10 és la única que's garantitza per deu anys. Qui sigui un bon defensor dels seus interessos, no adquirirà cap màquina d'escriure, sens abans pendre a prova la SMITH PREMIER N.º 10, visible.

AGENT UNIC per a la venda a REUS
FRANCESC FUSTÉ, St. Llorenç, 1, 2.º, Tel. 275

Accessoris i cintes per a màquines de tots els sistemes.—Màquines d'escriure d'altres marques reconstruïdes i aparentment noves a QUALSEVO PREU

XOCOLATA GARCÍA

L'absoluta pureza dels seus components
acrediten que és la millor

FÀBICA I DESPATX: carrer Castellar, 12-Reus

CAFÉS DE LES MILLORS PROCEDENCIAS, TORRAT DIARIAMENT

Secció Comercial

CANVIS CORRENTS
DONA'S S'EST LA JUNTA SINDICAL
DEL C. C. LEGI DE CARRIERS.
DE COMERCIO DE LA PLÀCIA
DE REUS

EXTRANGERS

Londres 90 dl. . . operacions diners
Idem xequés. » »
París idem. » »
Berlín idem. » »
Marsella vista. » »
Hamburg vista. » »

VALORS LOCALS

	Canvi anterior de operacions	Valor nominal pesetas	Operacions
440	Gas Reusense. . .	250	—
615	Industrial Marinera. . .	500	—
625	Banco de Reus de . . .	—	—
	Descuentos i préstamos.	500	—
500	Obligacions Electra Reusense.	500	—
25	Companyia Reusense de Tramvies, S.A.	250	—
200	Idem id., Serie B.	500	—
400	Electra Reusense.	500	—
2600	Institut P. Mata.	2500	—
575	Institut P. Mata.	500	—
150	Impresa Hidrofónica 369'50	—	—
520	Obligacions Manicomio Reusense.	500	—
	Carburós de Teruel.	500	—
75	Pantán de Riudecanyes.	50	—

Ferrocarrils

Servei de trens que regeixen
des de ter. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surts 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m	» Vilafranca; » 9'38
» 7'25 » 9'23 e	» 8'49 » 13'27 m
» 14'13 » 17'42 c	» 17'16 » 21'44 o
» 17'16 » 20'37	» Vilafranca » 20'37
» 21'25 » 23'28	» 21'25 » 23'28

DE BARCELONA A REUS

Surts 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m	» 8'33 » 10'36 r
» 9'20 » 12'47 c	» 13'00 » 16'15 o
» 15'23 » 19'24 m	» 15'23 » 21'53 e
» 19'49 » 21'53 e	» 19'49 » 21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

» 12'54 » 13'24	» 9'56 » 10'30 m
» 14'30 » 15'00 m	» 18'80 » 18'35 c
» 20'50 » 21'34 m	» 20'50 » 21'34 m

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regeixen des del dia 1 d'Octubre de 1916

Sortides de Reus Sortides de Salou (Arraval Robust-r)

l. n.º 26 a les 8'2 Tren n.º 25 a les 9'15

» 12 » 15 » 1 » 16

» 36 » 17 » 35 » 18'40

En els diumenges i dies festius s'expendiran bitllets d'anada i tornada a o'60 valedors per al retorn per tot el dia de sa expedició i en tots els trens.

Gran Servei de Carruatges de Mont-roig a Reus i viceversa

SORTIDES

MONTRÓIG REUS

5 i mitja	7
9 i mitja	9 i mitja
12 i mitja	15 i mitja
17 i mitja	17 i mitja

PUNTS DE PARADA:

A Mont-roig, Casa Sabaté.

A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

Dit servei començarà el 1 març de 1917

TELEGRAMES

Madrid 4.

LA «GACETA»

Publica les següents reals ordres:

Declarant inhàbil per a la contractació oficial, com festiu el dissabte, 7 del present mes.

Anunciant trobar-se vacant la plaça de metge forense i de la presó preventiva del Jutjat de primera instància de Gandesa.

Anunciant haver sigut nomenat don Josep Figueras Lema comptador de fons del Ajuntament de Lleida.

Anunciats astronòmics que deuen inserir-se en els calendaris de les illes Balears durant l'any 1918.

Escalafó dels professors mercantils al servei de l'Hisenda pública.

Index de les sentències i autos dictats per la Sala de lo Contencios-administratiu durant el segon semestre de l'any prop passat.

Decret disposant que del producte íntegre de les finques urbanes subjectes a la contribució territorial es descomptin únicament, per a l'obtenció del líquit imposable, aquelles rebaixes que expressament autoritza la llei de 29 de Desembre de 1910.

EN LLIBERTAT

Anit foren posats en llibertat els regidors socialistes que estaven detinguts per la publicació del manifest obrer.

PARLANT AMB EN

RUIZ JIMENEZ

El ministre de la Governació, restablert ja de sa enfermetat, ha acudit avui a son despatx oficial i ha rebut als periodistes.

Els digué que's troava bé, que estigué a visitar-lo el senyor Burell, que després despatxà amb els directors generals de son departament i que encara no havia vist al president.

Afegué que a les sis de la tarda se celebrarà Consell de ministres, al qual portarà expedients per a la concessió de cicles de Beneficència.

Terminà dient que en províncies hi havia tranquilitat i que mentres no comunicés el jutge oficialment el processament dels regidors llibertats ahir, no podien ésser suspesos en sos càrrecs.

EL QUEFE DEL GOVERN

El conte de Romanones rebé en la Presidència als periodistes i els digué:

He despatxat amb el rei i després he anat al ministeri d'Estat a entregar-me de lo que hi hagués aprop del missatge den Wilson. No hi ha res nou que no estigui en la premsa.

A les quatre de la tarda conferenciaré amb el senyor Moya aprop de la censura.

Parlant de la censura digué: El Govern no tracta d'ocultar res. Així ho ha demostrat amb els successos de Valladolid. Lo que passa és que no es diu res fins el moment oportú.

Els periodistes es queixaren de que no se deixés passar anit la notícia de que havien sigut posats en llibertat els regidors detinguts. Contestà el president que estima que era també qüestió d'opportunitat dir-ho i que ell no ho sapigué fins anit a última hora, perque la resolució perteneixia a l'autoritat judicial.

Afegué que la llibertat s'ha concedit sense fiança, per a evitar molesties.

Declarà que la conversa que tindrà

amb el senyor Moya aprop de la censura, serà satisfactoria i que arribaran a un acord.

Després el comte bromejà aprop dels rumors de crisi. Digué que ell mateix donà a un reporter la notícia de la pròxima dimissió del senyor Alba, per a que anés preparant-se el substitut.

A propòsit del manifest dels reformistes digué que no l'havia deixat passar la censura per oficiositat, puig al Govern no l'importa res que l'opinió conegui tots els manifestos que vulguin llençar els reformistes.

LA PREVIA CENSURA

El senyor Moya ha visitat al comte de Romanones en el domicili d'aquest portant la representació dels directors de periòdics per a tractar de lo relatiu a la censura que s'exerceix sobre la premsa.

Sembra que d'aquesta conferència resultarà la normalitat per a les conferències telefòniques i la regularització de la previa censura en forma que armonitzi les conveniències del Govern i els interessos dels periòdics.

RODRIGUEZ DE LA BORBOLLA

Parlant amb els periodistes aquesta tarda en el Congrés el senyor Rodríguez de la Borbolla confirmà la referència que donaren en Foment de la reunió que ha celebrat el matí el Consell d'Estat.

Manifestà dit personatge que aquesta nit marxa a Sevilla i que retornarà la setmana pròxima per a assistir a una altra reunió de dit cos consultiu per a tractar dels crèdits destinats a remeiatar els danys de les inondacions.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Companyia Còmic-Dramàtica
COMENDADOR — MONTE NEGRO

Debut: dissapte 7 d'abril de 1917

ELENCS ARTÍSTICS

Actrius.—Comendador, Maria; Lombardo, Aurora; Llopis, Matilde; Morina, Roser; Montesinos, Agna; Montosa, Florentina; Nieto, Mercé; Orellón, Mercé; Pastor, Consol.

Actors.—Carmona, Ferrán; Guerra Ulibarri, Anton; Guijarro, Josep; Goya, Josep; Huarte, Miquel; Montenegro, Josep; Molina Pevia, Manuel; Novajas, Modest; Sylas, Octavi; Tello, Josep; Vedia, Evarist.

Apuntadors: Emili Verela i Josep Homí. Representant, Cèsar Goya. Gerent, Miquel Presencia.

Decorat extret.—Ric vestuari.

Entre les obres que's posaran en escena hi figuren les següents estrenes: Marinela, El Infierno, El último bravo, El príncipe Juanón i La señorita de Trevelez.

ABONAMENT ÚNIC de 8 funcions

PREUS

Palcos proscenius de platea amb 4 entrades 75'— ptes.
Id. proscenius 1.º pis amb 4 id. 60'— »
Id. proscenius 2.º pis amb 4 id. 35'— »
Palcos platea amb 4 entrades 55'— »
Palcos segon pis amb 4 id. . . 45'— »
Silló de platea amb entrada . . . 8'— »
Butaca primer pis amb entrada . . . 7'— »
Lluneta segon pis amb entrada . . . 6'— »
Entr

EL CAS MÉS SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afecions transitòries constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta: de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes,
UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que **REFÀ** el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de **TOS**; i enfermetats de les vies respiratories són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguint la fadiga que oprimeix i dificulta la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

FARMACIA SERRA - REUS**Nova Lámpara Estrangera****Lámpara Nitrógen****Dispot 1/2 Watt**

Gran potència lluminosa: Consum veritat: Duració sens rival
DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS
D'ELECTRICITAT I A VOSTRES ELECTRICISTES

Concessionari i dipositiari per a Espanya i Portugal:

Plutarc Texidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric,
CARME, n.º 35 (prop de les Rambles). - BARCELONA

Representant en aquesta província **JOSEP BALDRICH** Carrer Sant Elies, 2, 2.º, 1.º - REUS

((Bar Americano))

Arraval de Robuster, núm. 26

**ES EL BAR PREDILECTE
DEL PÚBLIC**

CAFÉ PAMPA
EL MÉS AGRADABLE I DIGESTIU

LICORS DE TOTES CLASSES

ESMERAT SERVEI

MAGÍ SOLER
REUS

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Carrer de Prim REUS

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

DISPONIBLE

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

NON PLUS ULTRA

Trajes a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajes per a nous

Portal de Jesús, 1. - REUS

La Violeta

Fàbrica de gorres de Joan Rius

Galanes, 13 REUS

DISPONIBLE

**TINTORERIA de
MANUEL CIBIACH**

Se renta i senyeix tota classe de roba. S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 REUS

Venda d'Espardenyes

DE TOTES CLASSES

Manuel Parisi

Carrer Jesús, REUS

Dr. Pere Barrufet

CONSULTA DE 3 a 5

SANT JOAN, 10, 1.º REUS

Sabateria de Pere Roig

BARATURA I SOLIDESA

ARRAVAL STA. AGNA, 28 REUS

DISPONIBLE**JOAN PUJOL**

RECADER

EL MÈS ANTIC DE REUS A BARCELONA

ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

Sabó GARAGOL

El millor per a rentar roba

50 CÉNTIMS PASTILLA

DIPÓSIT: Antiga Casa Coder,
Plaça de la Constitució, 16

VENDA:

MAGÍ MARTÍ, I. lovera, 41
MANUEL VIDAL, plaça de la Sang, 32
ANTON PORQUERAS, Font, 1
DANIEL BARRULL, Estrella, 2
SEBASTIÀ PAMIES, Sol, 13
ANGEL OFICIAL, plaça del Rei
PERE MARTÍ, Raseta de Sales, 12
JO QUIM LLORENS, Plaça Castell.
TOMÀS HORTONEDA, Portal de Jesús

L'Hidràulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics.
PREUS ECONÒMICS

Cami de Riudoms REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

DISPONIBLE**Esteve Massagué**

COMISSIONS-REPRESENTACIONS

SANT LLORENS, 8, 3.º REUS

DISPONIBLE